

Sposób zapobiegania sytuacjom awaryjnym i reagowania na nie:

1. Wystąpienie samozapłonu, pożaru powierzchniowego lub podpowierzchniowego odpadów lub pożaru obiektów

1.1. W celu uniknięcia zagrożeń związanych z możliwością wystąpienia samozapłonu, pożaru powierzchniowego lub podpowierzchniowego odpadów oraz pożaru obiektów należy bezwzględnie przestrzegać obowiązujących na instalacji przepisów przeciwpożarowych, a w szczególności:

- wyposażyć instalację w urządzenia i sprzęt przeciwpożarowy;
- prowadzić regularne przeglądy i konserwacje sprzętu gaśniczego przez uprawnionego konserwatora;
- przestrzegać zakazu palenia tytoniu poza miejscami wyznaczonymi;
- przestrzegać zakazu przechowywania cieczy palnych w pomieszczeniach;
- przestrzegać zakazu palenia ognia otwartego na terenie instalacji;
- przestrzegać zakazu wchodzenia do pomieszczeń zamkniętych i zbiorników bez sprawdzania, czy nie zachodzi możliwość pożaru lub wybuchu;
- sprawdzać kwalifikacje osób wykonujących prace niebezpieczne pod względem pożarowym oraz kontrolować dokumenty potwierdzające sprawność techniczną sprzętu przewidzianego do wykonania tych prac;
- szkolić pracowników instalacji w zakresie ochrony przeciwpożarowej i na wypadek powstania zagrożenia.
- eliminować z pracy maszyny i urządzenia mogące być źródłem zapłonu

1.2. W przypadku wystąpienia pożaru na instalacji (pożar obiektów lub odpadów) należy postępować zgodnie z obowiązującą instrukcją przeciwpożarową oraz powiadomić:

- Straż Pożarną w Krzeszowie,
- Podkarpackiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska,

W przypadku pożaru o znacznym zasięgu powiadomić również:

- Wydział Zarządzania Kryzysowego Podkarpackiego Urzędu Wojewódzkiego,
- Marszałka Województwa Podkarpackiego.

1.3. Do czasu przybycia Straży Pożarnej kierowanie akcją przejmuje osoba przeszkolona w tym zakresie, która zobowiązana jest do zorganizowania:

- ewakuacji osób znajdujących się w strefie zagrożonej pożarem;
- usunięcia maszyn i materiałów łatwopalnych z zagrożonego terenu;
- zorganizowania akcji gaszenia pożaru.

1.4. Do gaszenia obiektów kubaturowych należy skorzystać ze sprzętu gaśniczego znajdującego się w wyznaczonych i oznakowanych miejscach na terenie instalacji – w szczególności gaśnic. Do gaszenia pożaru należy także użyć wody ze

zbiornika ppoż., odcieków zgromadzonych w zbiorniku odcieków, a w przypadku ich braku korzystać należy z wody dowożonej lub hydrantów jako podstawowych element instalacji ppoż.). Możliwe jest także zasypywanie niewielkich ognisk pożaru materiałem inertnym np. piaskiem.

1.5. Po zakończeniu akcji gaszenia pożaru Kierownik instalacji zobowiązany jest do:

- zabezpieczenia miejsca pożaru w celu niedopuszczenia do powstania pożaru wtórnego;
- uporządkowania pogorzeliska - po uzgodnieniu ze Strażą Pożarną i zakończeniu działalności komisji ustalającej okoliczności i przyczyny powstania pożaru;
- przykrycia pogorzeliska ziemną warstwą izolującą,
- sporządzenia notatki z opisem zaistniałej sytuacji i podjętych działań.

2. Wybuch gazu składowiskowego

2.1. W celu uniknięcia zagrożeń związanych z obecnością gazu wysypiskowego należy:

- wyeliminować możliwość przyjmowania na składowisko odpadów o charakterze
- łatwopalnym i wybuchowym,
- prowadzić składowanie odpadów wyłącznie na wydzielonych działkach roboczych ,
- każdorazowo po zapełnieniu działki roboczej zdeponowane odpady przykrywać
- materiałami obojętnymi dopuszczonymi do wykorzystania na składowisku
- podczas składowania odpadów wykonywać przepuszczalne warstwy (warstwy przekładkowe) umożliwiające migrację gazu do atmosfery;
- systematycznie monitorować emisję gazu uwalnianego do atmosfery ze składowiska;
- kontrolować proces osiadania składowiska;
- w miejscach niedozwolonych, nie wykonywać żadnych czynności, które mogłyby stanowić źródło powstania wybuchu lub pożaru;
- kontrolować stan instalacji odgazowującej ;
- przeprowadzać ocenę stanu technicznego urządzeń elektrycznych w obszarze zagrożonym wybuchem w sposób wskazany w „Instrukcji bezpieczeństwa pożarowego”;
- wszystkie prace wykonywane z otwartym ogniem (spawanie, cięcie gazowe i elektryczne) w obszarach zagrożonych wybuchem wykonywać zgodnie z zasadami podanymi w „Instrukcji bezpieczeństwa pożarowego”, przez uprawnione osoby;
- poza miejscami wyznaczonymi nie palić tytoniu oraz nie rozniecać ognisk;
- eliminować z pracy maszyny i urządzenia mogące być źródłem zapłonu.

2.2. W przypadku wystąpienia wybuchu lub zapłonu gazu należy:

- wstrzymać pracę wszystkich maszyn i urządzeń pracujących w zagrożonym terenie,
- ewakuować pracowników , maszyny i urządzenia z terenu zagrożonego w bezpieczne miejsce,
- osobom poszkodowanym udzielić pierwszej pomocy przed medycznej,
- do czasu ustalenia przyczyny wstrzymać przyjmowanie odpadów na składowisko,

oraz powiadomić:

- Straż Pożarną w Krzeszowie,
- Podkarpackiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska.

W przypadku wybuchu lub zapłonu stwarzającego poważne zagrożenie powiadomić również:

- Wydział Zarządzania Kryzysowego Podkarpackiego Urzędu Wojewódzkiego,
- Marszałka Województwa Podkarpackiego.

2.3. Po zaprzestaniu akcji ratunkowej, po uzgodnieniu ze Strażą Pożarną i zakończeniu prac komisji badającej przyczyny powstania wybuchu, przystąpić do likwidacji skutków wybuchu tj.

- uporządkować wyrwy powstałe w wyniku wybuchu,
- zdeponować nowe odpady i zagęścić dodatkowo składowane odpady kompaktorem,
- przykryć ziemną warstwą izolującą miejsce awarii.

3. Niekontrolowane zanieczyszczenie środowiska wodno-gruntowego

3.1. Niekontrolowane zanieczyszczenie środowiska wodno-gruntowego może powstać może wskutek przedostania się poza instalację odcieku lub znaczącej ilości odpadów.

3.2. W celu uniknięcia niekontrolowanego zanieczyszczenia środowiska wodno-gruntowego należy:

- monitorować poziom odcieku w zbiornikach przeznaczonym do ich magazynowania
- prowadzić okresowe przeglądy stanu technicznego drenażu odcieków;
- prowadzić okresowe przeglądy szczelności dna rowów opaskowych;
- wykonywać czyszczenie i udrażnianie drenaży;
- przestrzegać procedury wyładunku odpadów w okresie układania na dnie niecki pierwszej warstwy odpadów oraz zasad obowiązujących podczas układania pierwszej warstwy odpadów;
- prowadzić systematyczne badania jakości wody z piezometrów kontrolnych.

3.3. W przypadku uzyskiwanych wyników badań wskazujących na możliwość wystąpienia istotnych zmian w jakości wód gruntowych należy powiadomić PWIOŚ

oraz Marszałka Województwa Podkarpackiego i przedstawić plan działań uwzględniający:

- zwiększenie częstotliwości wykonywania badań w wytypowanych piezometrach (badania 1 raz w miesiącu) w celu uchwycenia trendu przemian chemizmu wód;
- prowadzenie obserwacji i pomiaru lustra wody we wskazanych piezometrach;
- monitoring warunków środowiskowych, istotnych dla badań tj. rodzaj i wielkość odpadów, temperatura itp.;

3.4. W oparciu o uzyskane wyniki, sporządzić ekspertyzę i przedstawić plan podjętych działań z uwzględnieniem ewentualnych zaleceń organów, o których mowa w pkt.3.3.

3.5. W przypadku stwierdzenia wpływu infiltrujących ze składowiska wód odciekowych na wody gruntowe należy dokonać :

- uszczelnienie obwałowania pionową przesłoną przeciwfiltacyjną,
- wykonanie zewnętrznej bariery drenażowej dla wód gruntowych wraz z ich ujęciem.

4. Awaria sprzętu eksploatacyjnego

4.1. W celu zapobiegania wystąpienia awarii urządzeń pracujących na instalacji należy:

- pracę każdej zmiany roboczej poprzedzić przeglądem sprawności sprzętu;
- stosować sprzęt sprawny technicznie;
- do obsługi sprzętu dopuszczać osoby przeszkolone i z odpowiednimi uprawnieniami;
- dokonywać okresowych przeglądów, konserwacji i remontów eksploatowanego sprzętu.

4.2. W przypadku wystąpienia awarii urządzeń pracujących na instalacji należy:

- ograniczyć ilość odpadów przyjmowanych do składowania,
- do czasu usunięcia awarii maszyn, stosować maszyny zastępcze własne lub wynajęte które zapewnią ciągłość pracy instalacji,
- wezwać specjalistyczną firmę serwisową do naprawy niesprawnych maszyn lub urządzeń instalacji.
- Każdą awarię sprzętu odnotować w „Książce eksploatacji instalacji”.

5. Awaria instalacji odgazowującej

5.1. W celu uniknięcia zagrożeń związanych z awarią instalacji odgazowującej należy:

- przestrzegać ustalonego ruchu pojazdów w zakładzie, który odbywał się będzie wyłącznie po wyznaczonej drodze technologicznej;
 - zachowywać szczególną ostrożność podczas prowadzenia pracy w niecce, sprzęt pracujący na składowisku nie może naruszać stateczności studni odgazowujących;
 - wokół studni wyznaczyć strefy bezpieczeństwa za pomocą widocznych znaków.
- 5.2. W przypadku mechanicznego uszkodzenia kręgów studni odgazowujących podjęta zostanie natychmiastowa wymiana uszkodzonych elementów.
- 5.3. Sporządzić notatkę z opisem zaistniałej sytuacji i podjętych działań.

6. Przepelnienie się zbiornika odcieków :

6.1. W celu uniknięcia zagrożeń związanych z przelaniem się zbiorników odcieków należy :

- prowadzić codzienną kontrolę ilości odcieku w zbiorniku i odnotowywać jego ilość w Księżce eksploatacji składowiska,
- utrzymywać stałą rezerwę w zbiornikach odcieków pozwalającą na przyjęcie zwiększonej ilości odcieków w tym czasie;
- utrzymywać w należytych stanie technicznym urządzenia służące do przepompowywania wód odciekowych pracujących w układzie drenażowym
- prowadzić codzienny monitoring opadów atmosferycznych dostosowując do jego wyników częstotliwość wywozu odcieków .

6.2. W przypadku wystąpienia katastrofalnych opadów atmosferycznych lub roztopów i przepełnienia zbiornika odcieków, należy:

- zintensyfikować wywóz odcieków z terenu instalacji do oczyszczalni ścieków w Krzeszowie i Leżajsku ;
- ograniczyć ilość przyjmowanych odpadów;
- w przypadku nieskuteczności podjętych działań wstrzymać przyjmowanie odpadów na składowisko.
- sporządzić notatkę z zaistniałej sytuacji i podjętych działań.

7. Awaria instalacji do odbioru odcieku

7.1. W celu uniknięcia zagrożeń związanych z awarią instalacji do odbioru odcieku należy:

- dokonywać okresowych przeglądów stanu technicznego zbiornika przeznaczonego do gromadzenia odcieków, rurociągów, pompy oraz urządzeń oczyszczających;
- kontrolować drożność rurociągów dopływowych i odpływowych (drenażu odcieków);
- kontrolować pracę urządzeń do przepompowywania odcieku.

7.2. W przypadku awarii instalacji do odbioru odcieku (uszkodzenie rurociągu, pompy przetłaczającej odciek) należy jak najszybciej zidentyfikować przyczynę awarii i przystąpić do jej usunięcia. Do czasu usunięcia awarii zapewnić możliwość rozdeszczowywania odcieku na eksploatowanej kwaterze.

7.3. Sporządzić notatkę z zaistniałej sytuacji i podjętych działań.

8. Uszkodzenie lub rozszczelnienie izolacji dna lub skarp składowiska

8.1. W celu uniknięcia uszkodzenia lub rozszczelnienia izolacji dna lub skarp składowiska należy:

- przy układaniu na dnie niecki pierwszej warstwy odpadów bezwzględnie przestrzegać ustalonej procedury wyładunku odpadów z platformy rozładowniczej oraz procesu formowania poszczególnych warstw odpadów;
- do osiągnięcia minimalnej warstwy odpadów przykrywających dno tj. ok. 30 cm, nie prowadzić zagęszczania odpadów;
- przed ułożeniem pełnej, ok. 2 m warstwy odpadów, nie dopuszczać wjazdu pojazdów dowożących odpady na teren składowiska poza wyznaczonymi miejscami ich rozładunku;
- rozładunek odpadów prowadzić wyłącznie na wyznaczonej działce roboczej, zgodnie ze wskazaniem wysypiskowego;
- przed ułożeniem kolejnej warstwy odpadów prowadzić przegląd stanu technicznego warstwy uszczelniająco – filtracyjnej skarpy;
- prowadzić monitoring w zakresie stateczności zboczy.

8.2. W przypadku uszkodzenia lub rozszczelnienia izolacji dna lub skarp należy:

- wstrzymać przyjmowanie odpadów;
- odsłonić i zabezpieczyć uszkodzone miejsce poprzez uzupełnienie folii nowym wyłożeniem i zespolenie jej istniejącą folią;
- uzupełnić ubytki z zachowaniem konstrukcji warstwy uszczelniająco-filtracyjnej;
- wznowić przyjmowanie odpadów,
- sporządzić notatkę z opisem zaistniałej sytuacji i podjętych działań.

9. Wymycie, podmycie lub obsunięcie się skarpy lub obwałowań

9.1. W celu zapobiegania możliwości obsunięcia się skarpy należy:

- kontrolować nachylenie skarp składowiska i stateczność skarp;
- kontrolować stan techniczny rowu opaskowego chroniącego składowisko przed napływem wód deszczowych;
- zagęszczać wszystkie składowane odpady;
- kontrolować proces osiadania składowiska.

9.2. W przypadku wystąpienia sytuacji awaryjnej związanej z wymyciem, podmyciem lub obsunięciem obwałowań lub skarpy należy ocenić wielkość uszkodzenia i w zależności od stopnia zagrożenia podjąć działania polegające na:

- odpady przemieścić w dalszą część kwatery
- ocenić stopień uszkodzenia osunięcia z uwzględnieniem warstw odpadów, instalacji odgazowującej, warstw rekultywacyjnych;
- podjąć działania naprawcze mające na celu odtworzenie stanu pierwotnego – w szczególności wszystkich warstw uszczelniających,
- sporządzić notatkę z opisem zaistniałej sytuacji i podjętych działań.

9.3. W przypadku wystąpienia na składowisku znacznego wymycia lub obsunięcia obwałowań należy powiadomić:

- Straż Pożarną w Krzeszowie,
- Podkarpackiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska,
- Wydział Zarządzania Kryzysowego Podkarpackiego Urzędu Wojewódzkiego,
- Marszałka Województwa Podkarpackiego.

10. Uszkodzenie dróg technologicznych i placów

10.1. W celu uniknięcia uszkodzeń dróg i placów technologicznych uniemożliwiających pracę instalacji należy:

- stosować oznakowanie dróg i dopuszczać pojazdy do poruszania się po wytyczonych drogach dojazdowych;
- utrzymywać zaprojektowane spadki dróg i placów,
- utrzymywać zaprojektowane spadki i drożność rowów przydrożnych i opaskowych,
- dokonywać systematycznych przeglądów stanu nawierzchni użytkowanych dróg i placów oraz na bieżąco usuwać stwierdzone uszkodzenia;
- prowadzić na bieżąco stabilizowanie dróg technologicznych przy użyciu dopuszczonych do tego celu materiałów.
- w okresie zimowym usuwać oblodzenia dróg i placów.

10.2. W przypadku uszkodzenia dróg technologicznych i placów w sposób uniemożliwiający przemieszczanie się pojazdów i dowóz odpadów do miejsca ich przeznaczenia należy:

- wstrzymać przyjmowanie odpadów i niezwłocznie przystąpić do naprawy uszkodzonego odcinka tj. dokonać wymiany uszkodzonych elementów i ewentualnego utwardzenia terenu.
- sporządzić notatkę z opisem zaistniałej sytuacji i podjętych działań.